

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאלי

2537/25/פ

הצעת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון – הגדרת יהודי), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 3א בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה–1965¹, בסעיף 3א(ב), במקום הסיפה החל במילים "כמשמעותו" יבוא "מי שלפחות אחד מהוריו יהודי או שהתגייר בהליך דתי או שהצטרף לעם היהודי בהליך לא דתי וקשר גורלו עם העם היהודי והוא אינו בן דת אחרת".

דברי הסבר

הדת היהודית היא אחד מגילויי התרבות של היהדות בזמננו. על היהודים לקבוע את גבולות היהדות ולא להפך.

החלפת סעיף זה באה לתקן עוולה שהגיעה לממדי האבסורד: בגלי העליות השונים ובעיקר בעלייה הגדולה של יהודי ברית המועצות לשעבר, עלו, על פי סעיף 4א(א) לחוק השבות, התש"י–1950, מאות אלפי אנשים שהינם ילדים או נכדים של יהודים, בני זוג של יהודים או בני זוג של ילד ושל נכד של יהודים. אנשים אלו קשרו את גורלם עם העם היהודי, הם רואים עצמם יהודיים ומעולם לא היו בני דת אחרת מעל הכול, תרומתם לחוסנו, קידומו והצלחתו של העם היהודי היא אדירת ממדים. עם זאת, לפי חוקי מדינת ישראל הם אינם יהודים.

הצעה זו אינה קוראת תיגר על הקביעה הדתית בשאלה מיהו יהודי או פוגעת בסמכות של מוסדות הדת, אלא מפרידה בין הנטל הדתי, שהממסד האורתודוקסי לוקח על עצמו, לבין הנטל שמדינה אזרחית צריכה לקחת בקובעה מיהו יהודי לעניין מרשם האוכלוסין. משום כך, תיקון הסעיף בחוק הוא צעד נכון, חשוב ומחויב במציאות של המאה ה-21.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השבע-עשרה על ידי חבר הכנסת יוסי ביילין וקבוצת חברי הכנסת (1265/17/פ), על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת חיים אורון וקבוצת חברי הכנסת (48/18/פ), על ידי חברי הכנסת ניצן הורביץ ושלמה מולה (1623/18/פ), על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת ניצן הורביץ וקבוצת חברי הכנסת (651/19/פ), על שולחן הכנסת העשרים, על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (750/20/פ ; 547/23/פ ; 1271/24/פ).

הצעת החוק זהה לפ/1271/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)